

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH060075

NAZWA
OBSZARU Żmudź

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH060075	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Żmudź

1.4. Data opracowania 2008-12	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2019-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 20 września 2019 r. w spr. soo Żmudź (PLH060075)

Wyjaśnienia:	powiększenie (seminarium) - 12.2012 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
23.6716

Szerokość geograficzna
51.0065

2.2. Powierzchnia [ha]:
44.13

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL31	Lubelskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
5130			1.6		G	A	C	A	A
6210			5.47		G	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
		Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	2249	Carlina onopordifolia			p	135	135	i		G	B	B	B	B
P	1902	Cypripedium calceolus			p	82	238	shoots		M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	90.0
N12	10.0
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje teren rezerwatu przyrody "Żmudś" położony nieopodal wsi Kol. Żmudś (powiat chełmski, gm. Żmudś) wraz z przylegającym do niego rozległym kompleksem częściowo zalesionych muraw kserotermicznych.

4.2. Jakość i znaczenie

Na omawianym terenie występuje populacja obuwika pospolitego (*Cypripedium calceolus*) rosnącego przede wszystkim w luźnych zadrzewieniach sosnowych oraz w zaroślach jałowca pospolitego w i na murawach kserotermicznych. Znajduje się tutaj także największa krajowa populacja lnu złocistego (*Linum flavum*), a także szereg innych rzadkich i chronionych gatunków roślin, w tym łącznie 5 gatunków storczykowatych (murawy kserotermiczne można więc uznać za priorytetowe).

5130 Formacje z jałowcem pospolitym (*Juniperus communis*) na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach

Procent pokrycia 3,63%

Powierzchnię zarośli (1,60 ha) obliczono na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2015 r. (Kucharczyk 2015).

Reprezentatywność - A

Płaty siedliska w obszarze reprezentują klasyczny typ zarośli na nawapiennych murawach, zarówno pod względem struktury jak i składu gatunkowego

Względna powierzchnia - B

W obszarze murawy kserotermiczne zajmują 1,60 ha co stanowi prawdopodobnie więcej niż 2% a mniej niż 15% zasobów siedliska w Polsce

Stan zachowania A - doskonały

Stopień zachowania struktury - I doskonale zachowana

Ocena znaczenia obszaru - A

Za podstawę oceny przyjęto reprezentatywność i stan zachowania. Ze względu na objęcie płatów zarośli ochroną rezerwatową (rez. Żmudź) perspektywy zachowania są dobre.

6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)

Procent pokrycia 12,40%

Powierzchnię muraw (5,47 ha) obliczono na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2015 r. (Kucharczyk 2015).

Reprezentatywność - B

Płaty siedliska w obszarze reprezentują zespół omanu wąskolistnego *Inuletum ensifoliae* w odmianie typowej dla podłoża węglanowego typowego dla Wyżyny Lubelskiej (Fijałkowski 1991). W stosunku do klasycznych muraw z omanem wąskolistnym opisanych z Niecki Nidziańskiej różni się brakiem niektórych gatunków charakterystycznych. Ich zasięg w Polsce nie obejmuje Lubelszczyzny. Ilość gatunków charakterystycznych dla muraw kserotermicznych w składzie fitocenozy wynosi od 35,5 do 50,0%. Ze względu na występowanie storczykowatych należy uznać murawy kserotermiczne w obszarze za priorytetowe.

Względna powierzchnia - C

W obszarze murawy kserotermiczne zajmują 5,47 ha co stanowi 0,28% zasobów siedliska w Polsce (1922 ha, Ogólnopolska Baza Muraw Kserotermicznych).

Stan zachowania B

Stopień zachowania struktury - dobrze zachowana

Struktura siedliska jest na poziomie runa prawidłowa ze słabo zaznaczoną strukturą dwuwarstwową. Krzewy i podrost drzew jest nadmierny i sięga 30%. Stopień zachowania struktury oceniono na II - dobrze zachowany.

Stopień zachowania funkcji - dobrze zachowana

Procesy sukcesyjne zachodzące w nieużytkowanej murawie (głównie rozwój krzewów i podrost drzew) nie są intensywne i ograniczone przez wykonane zabiegi czynnej ochrony. Dotyczy to ok. 60% muraw. Kluczowy parametr warunkujący rekrutację siewek gatunków murawowych - odsłonięta gleba - jest zachowany w 60% powierzchni fitocenz. Murawy są odwiedzane przez zwierzynę płową co pozwala na dyspersję nasion w płatach i między płatami.

Perspektywy zachowania funkcji są dobre.

Możliwość renaturyzacji - łatwa

Głównym zagrożeniem są procesy sukcesyjne. Usuwanie krzewów i podrostu drzew jest prostym i tanim zabiegiem czynnej ochrony.

Ocena znaczenia obszaru - B

Za podstawę oceny przyjęto reprezentatywność i stan zachowania. Ze względu na objęcie głównych płatów muraw ochroną rezerwatową (rez. Żmudź) perspektywy zachowania są dobre.

1902 *Cypripedium calceolus*

Populacja - C

W obszarze rośnie populacja obuwika pospolitego, którego liczebność oceniona została w 2015 r. na 238 pędy (M. Kucharczyk, dane niepublikowane). Populacja stanowi ok. 0,4% populacji krajowej (wg szacunków Kucharczyka 2007). Stwierdzono 69% pędów generatywnych, efektywność zapylania wyniosła 37,8%.

Występują osobniki juwenilne.

Stan zachowania - B

Warunki siedliskowe są zbliżone do optymalnych: dotyczy to kluczowych parametrów jakimi są oświetlenie i konkurencję ze strony innych roślin zielnych.

Izolacja - C

Stanowisko położone jest w obrębie zasięgu gatunku w Polsce w sąsiedztwie innych populacji tego gatunku.

Ocena znaczenia obszaru - C

Populacja jest relatywnie mała i skoncentrowana na niewielkim obszarze przez co jest mniej odporna na negatywne oddziaływania. Prowadzona gospodarka sprzyja utrzymaniu populacji obuwika pospolitego w perspektywie wieloletniej.

249 Dziewięciśł popłocholistny Carlina onopordifolia

Populacja - B

W obszarze rośnie populacja dziewięciśła popłocholistnego, którego liczebność oceniona została w 2015 r. na 135 osobników pędy (M. Kucharczyk, dane niepublikowane). Populacja stanowi prawdopodobnie więcej niż 2% a mniej niż 15% zasobów gatunku w Polsce. Stwierdzono 4 osobniki generatywne, występują liczne siewki.

Stan zachowania - B

Warunki siedliskowe są zbliżone do optymalnych: dotyczy to kluczowych parametrów jakimi są ocienienie i obecność miejsc do kiełkowania.

Izolacja - B

Populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku

Ocena znaczenia obszaru - D

Populacja jest wtórna, ze względu na rzadkość występowania w Polsce i nieliczne stanowiska, znaczenie obszaru dla ochrony gatunku jest dobre.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	K02.01		i
L	A07		o
L	A08		o
M	G05.07		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	H05.01		o

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Harasimiuk M., Janecki J., Jezierski W., Król T., Szwajgier W. 1982 Rezerwat geologiczno-stepowy w Żmudzi w województwie chełmskim Chrońmy Przyr. Ojcz. 38, 6 46-582. Szablon dokumentacji Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH0600075 Żmudź w województwie lubelskim na lata 2015-20124 3. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żmudź PLH0600075 DZ. URZ. WOJ. LUB. 2016.19144. Cieślak E., Cieślak J., Paul W. 2009. Nowe stanowisko stanowisko *Carlina onopordifolia* (Asteraceae) na Wyżynie Lubelskiej. Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica, 16 (2): 443-438

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	12.48				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Żmudź	*	12.48

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie
Adres:	Polska Bazylianówka 46 20-144 Lublin
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.lublin.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żmudź PLH0600075 Link: http://edziennik.lublin.uw.gov.pl/#/legalact/2016/1914/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH060075

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)